

ved det vistnok temmelig almindelige Dunst, at denne Samling ikke maatte blive for lang; thi hvis igrødt Betingelserne for med nogen Nytte at fremme Sagen vare tilstede, kunde Tiden vistnok ikke komme i Betragtning, og sjøndt vi allerede have temmelig meget Stof under Arbeide, er det vel neppe sandsynligt, at vi i nogen af de næste Samlinger ville faae mindre; men Spørgsmaalet er, om en Behandling af Sagen i dette Dieblit kan føre til noget virkelig Udbytte. I 1861 bragte den ærede Forslagsstiller første Gang Sagen frem ved her i Folkethinget at forelægge sit Lovforslag. Han hittede nylig, at hvad der da skete, hørte til hans kjæreste Minder, og dette har han Ret til at sige, thi han udrettede dengang noget Betydningsfuldt. Han fik nemlig godtgjort, at Folkethinget nærede en varm Interesse for Reformens suarlige Gjennemførelse, hvorhos han derved og ved den Behandling, som blev Forslaget tilbeel, opnaaede at faae megen Indflydelse ligeoverfor Regjeringen, saaledes at denne med stor Kraft fremskyndede sine forberedende Arbeider og allerede i næste Samling var istand til at indbringe sit Lovforslag. Den ærede Forslagsstiller har imidlertid ikke, saaledes som jeg og flere, Tølelsen af, at Sligt ikke kan gjentages, at Sagen nu, efter hvad der senest er sket, maa fremmes paa en anden Maade, at der nu maa Mere til. Efter min Opfattelse kunne vi ikke til nogen virkelig Nytte fremme Sagen, før vi have en Justitsminister, som vil træde frem og sige: Jeg vil have Æren og Ansvar for at gennemføre denne Reform; jeg kan hvede den aldeles nødvendige Veiledning under Thingets Behandling af den; jeg kan overse de mangfoldige Foranstaltninger, der maa træffes ogsaa af administrativt Vel; og jeg veed, hvorledes de skulle træffes; jeg vil indestaae for, at de fornødne Kræfter, navnlig juribiste, navnlig Dommere og Sagsførere, ere tilstede; og endelig vil jeg oplyse, hvad Gjennemførelsen af Sagen vil koste, thi det maa ikke glemmes, at dette Hensyn virkelig er af Betydning, idet vi ikke sidde i saa glimrende

Omstændigheder, at vi skulde have Grund til at overse dette. At vedtage den ene kostbare Lov efter den anden og lade de saa meget omkostede Besparelser vente, gaaer dog virkelig ikke an. — Jeg skal oplyse, at en af Grundene til, at man i Norge for lang Tid, maaskee for bestandig, har henlagt denne Sag, efterat den har været saare nær ved at blive gennemført, er den, at man efter en saa nøagtig Beregning, som overhovedet var mulig, kom til det Resultat, at den nye Retspleie vilde koste 300,000 Rb. dansk mere end den gamle. Nu troer jeg ganske vist, at der langtfra vil blive Tale om dette Tal hos os, og det kan godt være, at den ærede Forslagsstiller har Ret, naar han siger, at fravegnet Overgangsperioden vil den nye Ordning ikke koste Mere, end den nuværende koster; men jeg siger, at dette maa han bevise. Det vil jeg have oplyst, før jeg vedtager Reformen, men det kan kun oplyses af en Regjering, der kan overse Sagen og veed, hvorledes den skal fremmes. Det er derfor, jeg troer, at det saa at sige vilde være spildt Arbeide, om vi nu vilde behandle denne store Sag paa den Maade, den fortjener, nemlig grundigt og omhyggeligt, saaledes at der atter skulde komme til at foreligge flere hundrede Endringsforslag, og jeg troer, at Tølelsen af, at det heller ikke denne Gang, den femte Gang, kunde blive til Alvor med den, vilde virke i høi Grad lammende og hemmende paa den Behandling, som vilde finde Sted. Det er vel saa, at det andet Thing endnu ikke har havt Leilighed til at udtale sin Mening i denne Henseende; det er hidtil kun Folkethinget, som har behandlet dette Lovforslag; men vi kunne dog ikke lade det gaae igjennem her, blot for at det kan gaae over i det andet Thing. Folkethingets egen Værdighed kræver selvfølgelig, at Forslaget behandles og vedtages saaledes, som det skulde have været behandlet og vedtaget, naar det strax skulde træde i Kraft, maaskee i næste Aar, men vi maae da dog gjøre accurat det samme Arbeide. — I det Foredrag af den høitærede Justitsminister,